

Göcsej kincsei, az erdő és a fa

A fenti címmel állandó kiállítás nyílt lentiben. A látványos ünnepségen Feiszt Ottó, a Zalaerdő Rt. Vezérigazgatója köszöntötte a megjelenteket.

„Részvénytársaságunk a múltban és a jelenben is fontosnak tartotta az erdők gazdasági és környezetvédelmi funkciója mellett a zalai erdők közjóléti – turisztikai szerepének hangsúlyozását, ezen belül pedig az erdei vasút megőrzésének fontosságát.

Az emberiség életében oly fontos erdők jelentőségének kiemelése mellett, lényegesnek tartjuk az erdőkben dolgozó emberek munkájának megbecsülését, az itt alkotó és tevékenykedő erdészek, faiparosok, mérnökök, technikusok, és munkások emlékének megőrzését. Ez a szándék vezérelt bennünket, az erdei vasutak fejlesztésében, a végállomási és kiállítási épület létrehozásában, a nosztalgiaszerelvény összeállításában. Célunk az, hogy az erdei vasutakon utazó közönség, a gyönyörű zalai táj mellett, képet kapjon az erdők fennmaradásáért, az erdők kincseinek felhasználásáért és megőrzéséért küzdő emberek áldozatos munkájáról is.

Ez alkalmából köszönetet mondok

mindazoknak, akik e kiállítás létrehozásában segítettek bennünket: elsősorban az FVM Erdészeti Főosztályának, az Állami Erdészeti Szolgálat zalai munkatársainak, Horváth Ferenc termelési igazgatónak, dr. Baráth László nyugalmazott osztályvezetőnek, Bánkuti Albin iparművésznek, Szakács László kerületvezető erdésznek és még sokaknak, akik a kiállítás anyagának összegyűjtésében közreműködtek.”

Ünnepi beszédet *Klemencics András* FVM Erdészeti főosztályvezető mondott, és egyben megnyitotta a kiállítást.

„Hazánkban az állami tulajdonú erdészeti társaságokra kiemelt szerep hárul az erdők közjóléti szerepének működtetésében és ezen belül a múlt emlékeinek nagyközönség számára történő bemutatásában. Így a Zalai Erdészeti és Faipari Részvénytársaság is egyike azon erdészeti társaságoknak, amelyek fennállásuk óta megkülönböztetett figyelmet fordítanak gazdag erdészeti, vadászati és fűrészüzemi múltunk emlékeinek felkutatására, megőrzésére és ezek bemutatására.

Valljuk, hogy múltunk megismerésére és megbecsülésére szüksége van nemzetünknek. Erre a legnagyobb magyar, gróf

Széchenyi István örökérvényű szavai köteleznek bennünket: „Csak a múlt megbecsülésén épülhet föl a jövő!”

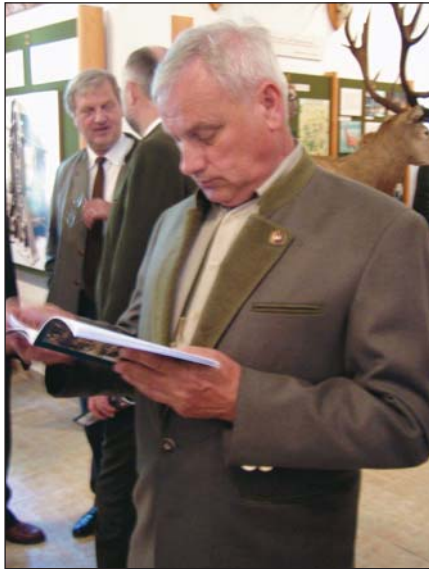
E nemes gondolat jegyében a zalai erdészeti részvénytársaság, több mint tíz éves működése során számos hagyományörző szellemi értéket hozott létre, vagy segédkezett azok születésénél.

Ezek az alkotások, szobrok, könyvek, kiadványok, vagy éppen a milleniumi Zala megyei vadászati almanach, az erdész- és vadásztársadalom széles körű elismerését váltották ki.

A milleniumi időszakot megelőző években a '90-es évtized derekán született meg az az elhatározás, amely a Zalaerdő Rt. életében minden addigi közjóléti, vagy szakmai, szellemi, kulturális értéket is hordozó vállalkozásnál nagyobb horderejű döntést, s azt megalapozó kellő mértékű anyagi és erkölcsi támogatást igényelt.

Miről is van szó? A Zala megyét közelebről ismerők körében általában tudott dolog, hogy a hangulatos, Dimbes-dombos göcseji tájon már az első világháború végétől működik a keskeny nyomtávú erdei vasút, amelynek üzemi léptékű kialakítása, és európaszerte is

elismerést kiváltó fejlesztése, a herceg Eszterházy hitbizomány zalai erdőbirtokának két világháború közötti, magas szintű gazdálkodásához fűződik.

Az erdei vasút két egymástól függetlenül vasútként – összeköttetés nélkül – működött hosszú évtizedeken át Lenti és Csömödér térségében, s a környező göcseji erdők kiváló minőségű faanyagát szállította a két településen működő fűrészüzemekbe.

A két önálló erdei vasút összeköttetésének gondolatát egy 6 km-es szakasszal már 1947-ben megálmodta a Zalaegerszegi Állami Erdőgazgatóságnál műszaki osztályvezetőként dolgozó, tehetséges fiatal erdőmérnök, Madas András, a későbbi miniszterhelyettes és neves erdészeti politikus, aki még a terv költségvetését is elkészítette.

Érdekeséggé is megemlítem, hogy az általa figyelembe vett műszaki paraméterek alapján, az 1 km vasúthosszra eső költség 1946-os, új forintban 145 ezer forintot tett ki. Az összekötés akkor még nem valósulhatott meg.

Több, mint fél évszázadnak kellett eltelti ahhoz, hogy az egykori gondolat valóra válhasson a Zalai Erdészeti és Faipari Részvénytársaság áldozatos munkájával, az Állami Erdészeti Szolgálat Zalaegerszegi Igazgatósága segítségével és a Földművelésügyi Minisztérium Erdészeti Főosztályának anyagi és erkölcsi támogatásával.

A fejlesztéssel nemcsak az évtizedekkel ezelőtt megálmodott vasúti összeköttetés valósulhatott meg, hanem felépülhetett itt, Lentiben ez a kedves kis épületegyüttes is, amely stílusában és hangulatában a herceg Eszterházy hitbizomány 1945 előtti, egykori uradalmi épületeit idézi.

Az épület a göcseji erdei vasút végál-

lomása mellett, kiállító termeivel ott-hont ad a „Göcsej kincsei, az erdő és a fa” állandó jellegű erdészeti, fűrészipari- és vasúttörténeti kiállításnak.

A kiállítás látványos és szép anyagával újabb szép példáját adja az erdészeti és ezen belül is a Zalai Erdészeti és Faipari Részvénytársaság elkötelezett tevékenységének, szakmatörténeti múltunk fellelt és megőrzésre érdemesített emlékeinek bemutatásában.

Zala megy erdőkben gazdag göcseji vidékén, a történelem során mindig különösen szoros és meghatározó volt az emberek kapcsolata az erdővel, s a vele összefüggő szinte valamennyi tevékenységgel. A kiállítás erre a létfontosságú kapcsolatrendszerre építkezve vezet el bennünket a XX. Század két világháború közötti időszakához, amikor a kiváló minőségű göcseji bükkösök és erdeifenyvesek zömét birtokló herceg Eszterházy hitbizomány maig neves egykori szakemberei, Lámfalussy Sándor, Barlai Ervin, Páll Miklós és további jeles kollégáik olyan korszerű és színvonalas erdőgazdálkodást alakítottak ki és valósítottak meg, amelynek gyakorlati elveit ma is büszkén vallhatják magukénak a kései zalai erdészutódok.

A kiállítás anyagát a rendezők három kiállítási teremben mutatják be.

Az első terem, amely a lenti erdei vasútnak egyben végállomása, vasúti pénztára és váróhelyisége is, vasúttörténeti bemutatónak ad helyet.

Megismerteti a látogatót a göcseji erdei vasút közel egy évszázados történetével, létrejöttének gazdasági szükségességével, bővítésének, fejlesztésének egyes fontosabb fontosabb állomásaival. A terem érzékletesen bemutatja, hogy a Zalaerdő Rt. és jogelődei szakemberei megőrizték az erdei megőrizték az erdei vasút értékes műszaki berendezéseit és hagyományait.

A ma munkálkodó erdészgeneráció eltökélten fáradozik, hogy továbbra is hűségesen és eredményesen szolgálja a nagy múltú zalai erdőgazdálkodást, az itt élő emberek boldogulását és nem utolsósorban a Göcsejbe látogató, természet szerető hazai és külföldi vendégek igényes, kultúralt pihenését, kikapcsolódását.

A kiállítás második terme bepillantást enged az országosan is ismert híres göcseji bükkösök és erdeifenyvesek színes világába, az értük dolgozó zalai erdészek nehéz, de szép és önzetlen munkájába, a világhírű zalai gímszarvas

gazdálkodás kiemelkedő göcseji eredményeibe, s a mindezeket keretbe foglaló, magas szintű zalai erdőgazdálkodás kialakulásának történeti folyamatába.

A rendezők külön is hangsúlyozni kívánták, hogy az erdő életébe beavatkozni csak nagy hozzáértéssel és felelősséggel szabad.

Bízunk abban, hogy az érdeklődők olyan tartalmas ismeretanyaghoz jutnak, amely segíti az erdőgazdálkodási tevékenység megértését és ezáltal emelni fogja nemcsak Göcsejben, hanem országosan is az erdő és az erdei munka megbecsülését, elismertségét.

A kiállítás harmadik terme a magyar fűrészipar XIX. század végi kialakulásába és fejlődésébe ágyazva mutatja be az egykor nagy hírű lenti fűrészüzem létrejöttének történelmi és gazdasági szükségességét, a göcseji erdőkből kitermelt országhatáron túl is híres faanyag feldolgozásának folyamatát, a '70-es évtized derekától jegyzett, minden addiginál jelentősebb fűrészipari korszerűsítést, amely az ország egyik legnagyobb és legmodernebb fűrészüzemei közé emelte a lenti üzemet.

A terem látványait külön is emlékeztetessé teszik a ma már egyedülálló ipartörténeti kuriózumnak és értékűnek számító 1922-ben gyártott gőzgép, valamint az 1923-ban gyártott két gőzkazán homlokfalának korhű kiállítása, amelyek méltóan mutatják be a korabeli gyártók magas fokú műszaki igényességét, gondosságát.

Kérem tekintsek meg ezt az értékes kiállítást és örüljünk együtt a Zalai Erdészeti és Faipari Részvénytársaság által létrehozott újabb értékeknek.

A mai napon megint gazdagabbak lettünk.”

Fotó: Pápai Gábor